שכח קדירה. אליבא מאן דאסר: **המבשל בשבת.** משנה היא: **ולא שנא.** אבל האי דשכח קדירה לא שנא בין שוגג למזיד והכי דרש להו קתמא ולא פירש אי אשוגג מדמה לה ומותר לאוכלה אי אמזיד מדמה לה ואסור: **במזיד נמי.** אם השהה על גבי כירה מבעוד יום יאכל: **דלא אפי' לאיערומי.** ולעשות מזיד ולומר שוגג הייתי דלא נחשדו ישראל על השבתות: **דאפי' לאיערומי.** דאיסור דרבנן הוא וקילא ליה ואתי לשהויי מזיד ויאמר שכחתי: **מיתיבי שכח קדירה בו' בשוגג.** כגון האי דשכח יאכל בשבת: **במזיד.** דלא שכח אלא הניח לא יאכל: **ובשר טרוף.** דגלי דעתיה דלא לאורחים קבעי לה: **וכל המצטמק ויפה לו.** כלומר וכן כל שאר המצטמק ויפה להם אסור לאוכלן אם השהן מזיד: **קפני מיפה.** בשלא בישל כל צרכו דיש חילוק בין שוגג למזיד במשהה. קשיא בין לרב ורב יוסף דשרו מזיד בין לרב נחמן דאסר שוגג: **בשלמא לרב נחמן.** מצי לתרוצי כי תניא ההיא דשוגג יאכל לפני גזירה דאמריגן לקמן דגזרו על השוכחין וכי איתמר דר' חייא בר אבא דתרינהו אליביה דשוגג אסור לאחר גזירה: **אלא דרבה ורב יוסף.** דאמרי אליבא דר' חייא בר אבא להתירא אף במזיד: **אי קודם גזירה.** אתמר דר' חייא: **קשיא מיהא מזיד.** דהכא תניא במזיד לא יאכל: **ואי לאחר גזירה קשיא נמי שוגג.** דאפי' שוגג ס"ל למיסר דאילו מתני' קודם גזירה נשנית: **המבשל בשבת.** בידים דאיכא חיובא דאורייתא: **וס"ה לשוכח.** דהמשהה נמי מבעוד יום אם שכח בשוגג יאכל ואם במזיד השהה לא יאכל כאילו בשלה בידים בשבת: **קשיא דר' מאיר אדר' מאיר.** דתניא לעיל בריש פירקין [מ.] לר' מאיר אליבא דב"ה חמין אבל לא תבשיל והכא שרי חמין ותבשיל שבישל כל צרכו: **וקשיא דר' יהודה אדר' יהודה.** דהתם א"ר יהודה חמין ותבשיל והכא אסר תבשיל שבישל כל צרכו: **הא לכתחלה.** משנה קמייתא לשהות לכתחלה קמיירי והך בהשהה כבר קאמר דמותר לאוכלה: **כאן בגרופה וקטומה.** היא דלעיל איירי בגרופה וקטומה כדקתני בה משהין על גבי גרופה וקטומה ואין משהין על שאינה גרופה ומה הן משהין על הגרופה שהתרנו לשהות ר"מ אומר כו' הלכך אפי' לכתחלה שרי ר' יהודה והכא כשאינה גרופה הלכך דיעבד אסר: **עבר ושהה במזיד מאי.** מותר לאוכלה או לא: **חמין לא אסר.** דמצטמק ורע לו: **בילים אסר.** דמצטמק ויפה לו: **מאי לאו לאוסו שבת.** אסרן עליהן באכילה: **לא לשבת הבאה.** אסר להן עכשיו שלא לעשות כן לשבת הבאה אבל באכילה שרו: **מכלל דבילים מצומקות הוי.** בעיא היא: **והביאו לפניו.** בחול: **כעוזרדין.** שנצטמקו עד שנעשו דקות כעוזרדין קורמ"ש בלע"ז. ומדאמר ואכלנו הרבה מכלל דיפה להן: דמבעיא ליה בבשיל ובשוגג וא"ל דר' יהודה כר' יהודה מי אסר מצטמק ויפה לו דוקא במזיד או דילמא אפי' בשוגג ומייתי ראיה ממעשה דר' יוסי דאסר ומשמע ליה דאפי' בשוגג היה מדקאמר ונשתהו ולא קאמר ושיהו ומיהו לשון עבר ושהה משמע במזיד כמו עברה ולשה דפסחים (דף מג.) ואומר רשב"א דקודם גזירה בעו דאחר גזירה פשיטא דאסור בשוגג כמו מזיד: **לא לשבת הבאה.** כולה סוגיא בשאינה גרופה דבגרופה ליכא שום אמורא דאסר כדפרישית לעיל והיינו כרב דאסר לעיל מצטמק ויפה לו: אפילו

שכח קדירה על גבי כירה ובישלה בשבת מהו. אע"ג דקיי"ל כחנניא[א] הכא בעי בדלא בשיל כמאכל בן דרוסאי דמודה ביה חנניא אי נמי בעי אפי' בקירדא חייתא והא דשרינן בפ"ק (דף יח: ושם) קירדא חייתא היינו דוקא[ב] בתנור שחומו רב דבלא חיתוי יתבשל עד למחר אבל כירה דשליט בה אורא[ג] אסור דאיכא למיחש שמא יחתה: **אבל** האי דלא קעביד מעשה במזיד נמי יאבל. תימה דהא אמר בפ"ק (שם) לא תמלא אשה קדרה עסקיות כו' ואם נתנה למולאי שבת אסורין בכדי שיעשו וי"ל דבלאו הכי פריך שפיר מברייתא דמייתי:

בשלמא לרב נחמן בר יצחק **כאן** קודם גזירה כו'. תימה לר"י ה) לימא תרוייהו קודם גזירה והא דשרי בברייתא שוגג היינו בבשיל[ד] כמאכל בן דרוסאי ורב נחמן[ה] אייתי בדלא בשיל כמאכל בן דרוסאי כדפי' ותירץ ר"ת דבישלה בשבת משמע שלא היתה קודם לכן כלל מבושלת ולא בעי למימר נמי דרב נחמן סבר כר' יהודה דאסר תבשיל אפי' בישל כל צרכו וכ"ש לא בישל משום דדילמא ר' יהודה לא אייתי אלא במזיד אבל בשוגג מודה לר"מ דשרי אפי' לא בישל כל צרכו:

קשיא דר' מאיר אדר' מאיר. כאן משמע דסתם חמין ותבשיל הוי נמי מבושל כל צרכו[ו] דאי לאו הכי לא הוה פריך מידי[ז] ורשב"א אומר[ח] דאפי' אי סתם חמין ותבשיל הוי בלא בשיל כל צרכו פריך שפיר דהא באינה גרופה משמע בברייתא דלעיל דאין משהין כלל אפי' בישל כל צרכו דאי הוה שרי בישל כל צרכו א"ל דלפרש מה הן משהין באינה גרופה כדמפרש[ט] אגרופה[י] והכא שרי ר"מ בישל כל צרכו אפי' באינה גרופה[יא] מ"מ נראה דסתם חמין ותבשיל הוי נמי בבשיל כל צרכו מדפשיטא ליה לתלמודא דמאן דאסר להחזיר אסר אפי' בישל כל צרכו כדמוכח גבי ואף ר' אושעיא סבר כו'[יב]:

הא לכתחלה הא דיעבד. לא סגי בהאי שיעורא[יג] דהא לעיל שרי ר' מאיר סתם חמין דהויא אפי' לא הוחמו כל צורכן אפי' לכתחלה והכא אסר[יד] חמין שלא הוחמו כל צורכן אפי' דיעבד אלא צריך לשנויי כדמשני אקשיא דר' יהודה אדר' יהודה הא בגרופה וקטומה הא בשאינה גרופה[טו] ואדרבי יהודה נמי צריך לשנויא[טז] (דהכא) דהא לכתחלה הא דיעבד[יז] דהא בשאינה גרופה אסר לעיל אפי' חמין שנתבשל כל צרכו והכא שרי[יח] אלא דאיכא לשנויי הא לכתחלה הא דיעבד[יט]:

עבר ושהה מאי. בדלא בשיל כמאכל בן דרוסאי ליכא לאוקמי דהא כבר פשט לעיל לאיסורא כרב נחמן בר יצחק[כ] ונראה לר"י דמבעיא ליה בבשיל ובשוגג[כא] ואליבא דר' יהודה[כב] אע"ג דאין הלכה כר' יהודה[כג] אי אסר מצטמק ויפה לו דוקא במזיד[כד] או דילמא אפי' בשוגג ומייתי ראיה ממעשה דר' יוסי דאסר[כה] ומשמע ליה דאפי' בשוגג היה מדקאמר ונשתהו ולא קאמר ושיהו ומיהו לשון עבר ושהה משמע במזיד כמו עברה ולשה דפסחים (דף מג.) ואומר רשב"א דקודם גזירה בעו דאחר גזירה פשיטא דאסור בשוגג כמו מזיד: **לא** לשבת הבאה. כולה סוגיא בשאינה גרופה דבגרופה ליכא שום אמורא דאסר כדפרישית לעיל והיינו כרב דאסר לעיל מצטמק ויפה לו: אפילו

מוסף רש"י

בשוגג יאכל. אפילו הוא עצמו ואפילו בו ביום (ב"ק עא. וחולין מז. וכע"ז גיטין נג.) ואין צריך להמתין עד הערב בכדי שיעשו, דהא דאמרינן בעלמא לערב בכדי שיעשו, לית ליה לר' מאיר אלא היכא דעבד ישראל איסורא ומזיד דאיכא חיובא אבל בשוגג לא (חולין שם). **במזיד לא יאכל.** בו ביום עד שתחשך, ובכדי שיעשו, והוא הדין לאתיא אם לאסור לאיכלה בו ביום, דטעמא משום דלא נמטייה הנאה מאיסורא הוא וכי שרי לאורחא בכדי שיעשו לא מטי ליה הנאה מניה, ואילו דתני ריש בדיליה, דאשמעינן רבותא להתירא, תני נמי ריש בדיליה (חולין שם, וכע"ז ב"ק עא.), או לא יאכל הוא לעולם אבל אחרים ישראלים אוכלים (כתובות שם).

רבינו חננאל

הא דבעו מר' חייא בר אבא שכח קדירה ע"ג כירה ובישלה בשבת, ודרש להו המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל ולא שנא, כלומר במבשל יש להפריש בין שוגג למזיד אבל בשוכח השוגג והמזיד שוין. רבה ורב יוסף אמרי שוכח בין שוגג ובין מזיד מותר לא קנסו רבנן אפילו במזיד, רב נחמן בר יצחק אמר שניהן אסורין וקי"ל כוותיה. ואותבינא עליה שכח קדירה על גבי כירה ובישלה בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל כו', ועלתה לרבה ורב יוסף בקושיא. **ואקשינן** הכא א"ר מאיר חמין שהוחמו כל צרכן ותבשיל שבישל כל צרכו בין בשוגג בין במזיד מותר, ובתחילת הפרק אמר ומה הן משהין, בש"א ולא כלום ובה"א חמין אבל לא תבשיל קשיא, דר' מאיר אדר' מאיר. ושנינן לא קשיא הא דקתני חמין אבל לא תבשיל לכתחילה. דרבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא, הא דקתני רבי יהודה הכא תבשיל שבישל כל צרכו אסור כירה שאינה גרופה ולא קטומה ולפיכך אסור, והאי דקתני התם משהין ע"ג כירה לב"ה חמין ותבשיל בגרופה וקטומה. **וכיון** שנתקשה רבה ורב יוסף, נתקיימו דברי רב נחמן בר יצחק וקי"ל כוותיה, כל השוכח קדירה ובישלה קודם גזירה הוה שרי ובתר גזירה קנסו רבנן אפילו שוגג. ומאי גזירה דבתחלה היו אומרים המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה"ה לשוכח, ומשרבו משהי קדירה במזיד ואומרים שוכחים היינו, גזרו אף על השוכח. **וכיון** דסלקי חמין שהוחמו כל צרכן ותבשיל שבישל כל צרכו בין בשוגג בין במזיד מותר, הן משהין, בש"א ולא כלום ובה"א חמין אבל לא תבשיל קשיא, דר' מאיר אדר' מאיר. ושנינן לא קשיא הא דקתני חמין אבל לא תבשיל לכתחילה. דרבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא, הא דקתני רבי יהודה הכא תבשיל שבישל כל צרכו אסור כירה שאינה גרופה ולא קטומה ולפיכך אסור, והאי דקתני התם משהין ע"ג כירה לב"ה חמין ותבשיל בגרופה וקטומה. **וכיון** שנתקשה רבה ורב יוסף, נתקיימו דברי רב נחמן בר יצחק וקי"ל כוותיה, כל השוכח קדירה ובישלה קודם גזירה הוה שרי ובתר גזירה קנסו רבנן אפילו שוגג. ומאי גזירה דבתחלה היו אומרים המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה"ה לשוכח, ומשרבו משהי קדירה במזיד ואומרים שוכחים היינו, גזרו אף על השוכח. **וכיון** דסלקי

מוסף תוספות

א. בבשיל ולא בשיל. תוס' הלא"ש. ב. להניח. תוס' הלא"ש. ג. אפי' לצורך מחר. תוס' הלא"ש. ד. בתחילה. תוס' הלא"ש. ה. דאסר. תוס' הלא"ש. ו. [ן]הוחמו כל צורכן. תוס' הלא"ש. ז. [ד]נישני לי' דההיא דלעיל מיירי בבשיל כמאכל ב"ד, והא דהכא דבשיל ב"צ כדקתני בהדיא, אע"כ משום דסתם חמין ותבשיל כ"צ נמי משמע. תוס' הלא"ש. ח. דלאו ראי' הוא. תוס' הלא"ש. ט. מה הן משהין. תוס' הלא"ש. י. אע"כ משמע דכל דבר אסור להשהות ע"ג שאינה גרופה. תוס' הלא"ש. יא. ואהא קא משני ,הא לכתחילה הא דיעבד'. תוס' הלא"ש. יב. מקומקום של חמין, ואת"ל דדוקא היכא דלא בשיל כ"צ אסור להחזיר, מנ"ל דסבר דמחזיריין אפי' בשבת, דלמא ההוא קומקום של חמין, הוחם כ"צ הוה. תוס' הלא"ש. יג. [ד]אכתי תיקשי לן חמין אחמין. ריטב"א. יד. במזיד. רשב"א. טו. ובהך שינויא נמי מתרצא הא דקשיא מדר' מאיר אדר' מאיר בחמין. תוס' הלא"ש. טז. דר' מאיר, דמשני. תוס' הלא"ש. יז. דבההיא שנויא דהא בגרופה וכו' לא מתרצי כולהו פירכי דר' יהודה, דהא אכתי קשה. תוס' הלא"ש. יח. מפני שמצטמק ור"ל. ריטב"א. טו. ופירוקי דעביד תלמודא הכא לר"מ ור' יהודה היינו לפרוקי קושיא דתבשיל, וכי תיקשי לך מחמין לחמין מפכינן פירוקי אהדדי ולא תיקשי לן מידי. ריטב"א. כ. ואפי' בשוכח, וכ"ש בעובר ומשהה. רשב"א. כא. [ד]אי במזיד מיבעיא לי' וכו' הא בהא פליגי ר"מ ור' יהודה במצטמק ויפ"ל אי אסיר במזיד אי שרי. תוס' הלא"ש. כב. דאמר מצטמק ויפ"ל אסור. תוס' הלא"ש. כג. מיבעיא לי'. תוס' הלא"ש. כד. דאיירי בי' ר"מ. תוס' הלא"ש. כה. וא"ת, היכי מייתי ראי' ממעשה דר' יוסי, דלמא במזיד הוה, י"ל. תוס' הלא"ש.

רב נסים גאון

כירה. אמר רבי חנינא כשהלך רבי יוסי לציפורי. הדבר שגרם לו לילך לציפורי הוא שמפורש בבמה מדליקין [דף לג] יוסי ששתק יגלה לצפורי.

עין משפט נר מצוה

ז א מיי' (פ"ג מהל' שבת הלכה ד) וס"ו הל' כג סמג לאוין סה טור וש"ע א"ח סימן שיח סעיף ו:

ח ב ג מיי' פ"ג מהל' שבת הלכה ט סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סימן רנג סעיף ו:

לעזי רש"י

קורמי"ש. פירות העזודר (שיח בר).